

t.a.v. Minister Dekker

Verzonden via s.dekker@minjenv.nl

Betreft: verzoek tot nadere schriftelijke toelichting onderzoeksperiode na 1998

Nijmegen, 15 februari 2021

Geachte minister Dekker,

De vergunninghouders hebben het rapport van de Commissie *Onderzoek Interlandelijke Adoptie* ontvangen en bestudeerd en tevens kennisgenomen van uw beleidsreactie.

Wij zijn geschrokken van de uitkomsten van de commissie-Joustra. Het samenhangende beeld over de periode 1967-1998 is pijnlijk en verdrietig. We voelen mee met eenieder die hierdoor geraakt is en we zijn ook van mening dat zij goede ondersteuning verdienen en moeten krijgen. Wanneer onze kennis en expertise daarbij gewenst is bieden wij deze vanzelfsprekend graag.

Vragen aan de commissie

In haar rapport geeft de commissie haar visie over hoe zij de huidige adoptiepraktijk beziet. Op basis hiervan en op basis van de onderzoeksverantwoording zijn er vragen gerezen over de wijze waarop het onderzoek naar de actuele adoptiepraktijk heeft plaatsgevonden.

Bij de afbakening van het onderzoek heeft de commissie ervoor gekozen ook aandacht te besteden aan de ontwikkeling van interlandelijke adoptie ná 1998. Een belangrijke vraag is of het Haags Adoptie Verdrag daadwerkelijk heeft geleid tot het beter reguleren van de interlandelijke adoptiepraktijk en of misstanden zoals beschreven in het vorige hoofdstuk (daarmee doelend op de landen uit het instellingsbeleid in de periode 1967-1998) zijn verminderd. Het Haags Adoptie Verdrag is in 1993 opgesteld. Niet alle landen hadden al in 1998 het verdrag geratificeerd.

Zoals wellicht bij u bekend, heeft de commissie niet met de gezamenlijke vergunninghouders gesproken na het verschijnen van het rapport. Om die reden hebben wij schriftelijk onze vragen aan de commissie overgebracht. In Bijlage 1 bij deze brief treft u deze vragen aan die op woensdag 11 februari jl. per e-mail aan de commissie zijn verzonden. Tot onze verbazing ontvingen wij van de secretaris van de commissie een e-mail waarin zij aangeeft niet bereid te zijn hier nader op in te gaan en dat zij alleen vragen wil beantwoorden die rechtstreeks van u afkomstig zijn.

Daarom benaderen wij u nu met de vraag of u bereid bent deze vragen alsnog bij de commissie neer te leggen. De gevolgen van het rapport zijn indringend en hebben grote invloed op geadopteerden, geboortefamilies en adoptiegezinnen. De vragen die wij stellen hebben niet alleen betrekking op onze huidige werkzaamheden, maar zijn ook van belang voor de vele mensen die met adoptie te maken hebben en waar wij dagelijks contact mee hebben.

Als de commissie bekend is met concrete signalen van misstanden moeten die openbaar worden gemaakt, zodat er duidelijkheid komt en recent geadopteerden, hun families, alsook de bij adoptie betrokken organisaties en hun medewerkers, niet in het ongewisse blijven en hun mogelijke verantwoordelijkheden zelf kunnen nemen.

Vragen aan u.

Bij deze willen wij u (nogmaals) vragen om een gesprek met u. Graag gaan wij met u het gesprek aan over uw beleidsreactie op het rapport, de snelheid van de beslissing om tot een tijdelijke stop op adopties te komen, maar vooral over de toekomst van adoptie en de stappen die nu nodig zijn. Wij waarderen daarnaast het goede contact dat wij met de ambtenaren van uw ministerie hebben gehad.

De commissie heeft in haar technische briefing aan de Tweede Kamer op donderdag 11 februari jl. bij herhaling aangegeven dat de hedendaagse praktijk eigenlijk niet behoorlijk was onderzocht. In de daaropvolgende technische briefing vanuit uw ministerie, heeft de Centrale Autoriteit haar kennis en ervaringen gedeeld. Hierin is het beeld bevestigd dat wij zelf ook herkennen, namelijk dat er sinds 2008 geen sprake meer is van misstanden, en dat de misstanden die waar worden genomen zich juist buiten het gereguleerde adoptiekanaal bevinden. Op basis hiervan horen wij graag van u wat uw beweegredenen zijn waarop u als verantwoordelijk minister ervoor gekozen hebt om zo snel het verreikende besluit te nemen tot een tijdelijke algehele stop op adopties.

Wij horen graag van u en hopen op korte termijn met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Sanne Buursink-de Graaf, adoptiestichting A New Way

Arnold Schouten, Nederlandse Adoptie Stichting

Jeroen Janssen, Wereldkinderen

Laurens van Putten, Stichting Meiling

Bijlagen

1. Brief van gezamenlijke vergunninghouders van 10 februari 2021 gericht aan de Commissie Joustra
2. Reactie per mail van de Commissie Joustra op de brief van de gezamenlijke vergunninghouders (12 februari 2021)

Bijlage 1 Brief van gezamenlijke vergunninghouders van 10 februari 2021 gericht aan de Commissie Joustra

t.a.v. de Commissie Onderzoek Interlandelijk Adoptie

Verzonden via info@commissieonderzoekinterlandelijkeadoptie.nl

Betreft: verzoek tot nadere schriftelijke toelichting onderzoek periode na 1998

Nijmegen, 10 februari 2021

Geachte heer Joustra, geachte heer Houtzagers en geachte mevrouw de Graaf,

De vergunninghouders hebben het Rapport van de Commissie *Onderzoek Interlandelijke Adoptie* op maandag 8 februari 2021 ontvangen en bestudeerd.

De Commissie heeft de afgelopen periode onderzoek gedaan naar de gang van zaken rondom adopties vanuit het buitenland en de rol van de Nederlandse overheid daarbij. Dit onderzoek ging in beginsel over de periode 1967-1998, voor de invoering van het Haags Adoptie Verdrag.

De vergunninghouders zijn geschrokken van de uitkomsten van de Commissie Joustra. Het samenhangende beeld over de periode 1967-1998 is pijnlijk en verdrietig. We voelen mee met eenieder die hierdoor geraakt is en zijn ook van mening dat zij goede ondersteuning verdienen en moeten krijgen.

In haar rapport geeft de Commissie ook haar visie over hoe zij de huidige adoptiepraktijk beziet. Op basis hiervan en op basis van uw onderzoeksverantwoording (in bijlage a bij rapport een overzicht van de personen die zijn gesproken) zijn er vragen gerezen en bij ons binnengekomen die betrekking hebben op de wijze waarop het onderzoek naar de actuele adoptiepraktijk heeft plaatsgevonden.

Zoals aangegeven bij de afbakening van het onderzoek heeft de Commissie ervoor gekozen ook aandacht te besteden aan de ontwikkeling van interlandelijke adoptie na 1998. Belangrijke vraag daarbij was of de ratificering van het Haags Adoptie Verdrag daadwerkelijk heeft geleid tot het beter reguleren van de interlandelijke adoptiepraktijk en of misstanden zoals beschreven in het vorige hoofdstuk (daarmee doelend op de landen uit het instellingsbeleid in de periode 1967-1998) zijn verminderd.

Ten aanzien van uw onderzoek en uw rapportage zijn er de volgende vragen met betrekking tot de periode na 1998

- a. Kan de commissie een lijst overleggen van alle landen uit de periode van voor en na 1998 waar zij haar onderzoek naar heeft gedaan om na te gaan of de ratificering van het Haags Adoptie Verdrag daadwerkelijk heeft geleid tot het beter reguleren van de

interlandelijke adoptiepraktijk en of misstanden zoals beschreven in het vorige hoofdstuk (daarmee doelend op de landen uit het instellingsbeleid in de periode 1967-1998) zijn verminderd.

- b. Kan de commissie per onderzocht land aangeven, welke *concrete* signalen er zijn gevonden, uit welk jaar /periode deze stammen, wat de achtergrond van de zender/bron van het signaal was, of deze signalen betrekking hadden op dat moment nog actieve Nederlandse adoptie relaties en of dit voor of na de ratificatie van het Haags Adoptie Verdrag door het betreffende land was (*ter verduidelijking niet alle landen hebben in 1998 geratificeerd*).
- c. Indien er sprake was van *concrete* signalen voor misstanden uit individuele procedures kan de commissie aangeven of de meldingen van signalen uit vraag b betrekking hadden op beginseltoestemmingen van voor of van na de ratificatie van het Haags Adoptie Verdrag van de specifieke zendende landen?
- d. In Bijlage a bij rapport zit een overzicht van de personen die zijn gesproken. Hebben de onderzoekers/de commissie voor landen (zie vraag a) gesproken met de buitenlandse samenwerkingspartners in de zendende landen, controlerende en/of vergunningverlenende instanties in de zendende landen, de overheid en/of als er sprake is van een Haags Verdrag land de Centrale Autoriteit in het zendende land en is er gesproken met de Klachten Commissie Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie? Zijn deze personen/instanties/organisaties mogelijk op andere wijze betrokken bij het onderzoek en hoe heeft dat plaatsgevonden?
- e. Zijn de concrete signalen uit vraag b getoetst en op welke wijze?
- f. De commissie heeft ook andere ontvangende landen onderzocht (zie 9.4, p 111 met doorverwijzing naar 121). Kan de commissie een volledige lijst overleggen van de andere ontvangende landen die zijn betrokken in haar onderzoek? En kan de commissie aangeven welke concrete signalen van misstanden er hier aan getroffen zijn voor welke zendende landen?
- g. Is de commissie bekend met de wet-en regelgeving en procedures omtrent adoptie in de betreffende andere ontvangende landen en en zo ja welk beoordeling is daarover gedaan?
- h. Zijn de signalen uit vraag f getoetst en op welke wijze?
- i. Op pagina 121 staat een tabel waarin de commissie de situatie uit 1996-1998 en de daarin aangetrokken misstanden aangeeft. Daaronder staat een tabel die betrekking heeft op de periode voor en na 1998 en na 1998.
Op basis waarvan is de lijst van de zendende landen waarover de Commissie specifieke conclusies getrokken heeft (niet zijnde het instellingsbesluit) tot stand gekomen? Deze tabel lijkt een basis te zijn voor uw conclusie en aanbeveling tot opschorting. Kunt u volledige inzage geven hoe de beoordeling hiervan is gedaan op basis van welke criteria.
- j. Heeft er over de landen die specifiek genoemd worden en waarmee een actuele adoptierelatie bestaat archief onderzoek plaatsgevonden bij de vergunninghouders of zijn dossiers opgevraagd bij de Nederlandse Centrale Autoriteit?
- k. Kan de commissie een complete lijst overleggen van de selectiecriteria die ingevoerd zijn in Worldcat en op basis waarvan heeft de selectie van relevante titels plaatsgevonden (zie bladzijde 11, bijlage bij rapport)?

Wij hechten er zeer aan dat we in bovenstaande zaken snel complete en concrete duidelijkheid krijgen.

Niet alleen voor ons als Vergunninghouders maar vooral voor de personen waar het hier uiteindelijk over gaat; geadopteerden, geboortefamilies en adoptiegezinnen.

Als u bekend bent met de signalen die tot uw conclusie leiden dat er nog steeds sprake is van structurele misstanden moeten die openbaar kunnen worden gemaakt zodat er een openbare wegging kan plaatsvinden en recent geadopteerden, hun families alsook de bij adoptie betrokken organisaties, hun medewerkers niet in het ongewisse blijven en hun mogelijke verantwoordelijkheden ook zelf kunnen nemen.

Graag krijgen wij een ontvangstbevestiging en we vernemen graag wanneer wij uw schriftelijk inhoudelijke reactie tegemoet kunnen zien.

U kunt u reactie sturen naar

info@anewway.nl

Met vriendelijke groet,

Sanne Buursink-de Graaf, adoptiestichting A New Way

Arnold Schouten, Nederlandse Adoptie Stichting

Jeroen Janssen, Wereldkinderen

Laurens van Putten, Meiling

Bijlage 2 Reactie per mail van de Commissie Joustra op de brief van de gezamenlijke vergunninghouders (12 februari 2021)

Geachte mevrouw Buursink,

In reactie op uw mail van 10 februari en de daarbij gevoegde brief namens de samenwerkende vergunninghouders bericht ik u namens de Commissie onderzoek interlandelijke adoptie als volgt.

Met het aanbieden van het rapport aan de minister voor Rechtsbescherming op maandag 8 februari j.l. zijn de werkzaamheden van de commissie afgerond. De heer Joustra en mevrouw de Graaf hebben op verzoek van de minister voor Rechtsbescherming en op verzoek van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer vragen beantwoord in een technische briefing over adoptie op 11 februari j.l..

Het is verder niet meer aan de commissie om rechtstreeks vragen van anderen dan de minister voor Rechtsbescherming of de Tweede Kamer te beantwoorden, hoewel de commissie ook begrijpt dat er nog veel -en soms zeer gedetailleerde- vragen kunnen leven bij velen die op enigerlei wijze betrokken zijn bij het onderwerp interlandelijke adoptie.

De commissie heeft op basis van het onderzoeksmateriaal dat haar ter beschikking stond haar bevindingen geformuleerd in het rapport en over de uitvoering van haar onderzoek -conform artikel 6 van het informatieprotocol- verantwoording afgelegd in een bijlage bij het rapport. Het onderzoeksmateriaal zal worden opgenomen in het over te dragen archief van de commissie aan de minister voor Rechtsbescherming.

Ik heb uw mail met bijlage aan het ministerie overgedragen.

Met vriendelijke groet,

Namens de commissie,

Mr. P.A.M. Daalmans, secretaris